

Věž byla pro běžné návštěvníky opět zpřístupněna v prosinci 2001.

Vstupné a otevírací doby

● Šikmá věž

Slavná zvonice je přístupná denně od osmi do dvaceti hodin, prohlídka trvá 45 minut, vstupné činní 15 eur.

● Ostatní památky na Campo dei Miracoli

Vstupné do katedrály stojí 2 eura. Je možné si zakoupit kombinovanou vstupenku do jednoho, dvou nebo čtyř objektů na Campo dei Miracoli (na výběr je baptisterium, Camposanto, Museo dell'Opera del Duomo a Museo dei Sinopie). Vstupenka do jednoho objektu přijde na 5 eur, do dvou 6 eur, do čtyř 8,50 eura. Kompletní vstupenka zahrnující i vstup do katedrály (ale bez šikmé věže) stojí 10 eur.

Doprava po městě

Chodte pěšky! Pisa je malé město (žije tu jen 100 000 obyvatel) a od Campo dei Miracoli ke břehu Arna to není ani 500 metrů. S parkováním v centru je problém jako ve všech italských městech; při troše štěstí se najde místo například v okolí sportovního komplexu severně od Campo dei Miracoli.

→ Pendente, tedy doslova „šikmá věž“, baptisterium (Battistero) a hřbitov neboli Svaté pole (Camposanto).

I kdybychom pominuli mimořádnou historickou a uměleckou hodnotu staveb na Náměstí zázraků, na smyslu návštěvníků silně zapůsobí již jen uspořádání a barevnost tohoto neobyčejného prostoru. Dóm, zvonice, baptisterium i hřbitov stojí samostatně, v dostatečné vzájemné vzdálenosti, která dává vyniknout jejich výjimečné harmonii. Zatímco na stavebách vnějškově převládají světlé tóny – materiálem je bílý a světlešedý mramor, fasády jsou vykládány pruhy v barvě tmavě zelené a okrové –, samo náměstí je pokryto jednolitým trávnikem, který i v horkém toskánském létě vytváří ostrý barevný kontrast.

Stavby na Náměstí zázraků pocházejí z období největšího mocenského rozmachu Pisy a jsou tedy románské, tj. starší než například většina památek v blízké Florencii. Jako první byly položeny základy katedrály (1064), baptisterium a zvonice se začaly stavět o století později a nejmladší je Camposanto (od 1277). Pisánští architekti dodrželi koncept ve

středověké Itálii obvyklý – totiž navrhli katedrálu bez věže, která stojí samostatně v sousedství, a ještě zvlášť postavili budovu sloužící zejména ke křtům, tedy baptisterium. Podobné schéma, v Pise doplněné ještě o zmíněný hřbitov, se opakuje v desítkách jiných italských měst a můžeme jej vidět např. v blízké Florencii.

Nejslavnější zvonice světa

Torre Pendente, šikmá věž, se začala naklánět již záhy po započetí stavby (1173), a to kvůli nepevnému podloží, které je tvořeno náplavy řeky Arno. Obavy o osud nebezpečně se vychylující stavby

Baptisterium

způsobily několikrát přerušování prací, a než byla zvonice dokončena (1360), uplynula téměř dvě století. V současnosti je její osa odkloněna od svislice o více než 5 úhlových stupňů směrem k jihu, a to při celkové výšce 55 metrů. V minulosti byla prováděna různá měření, která měla za cíl zjistit, zda naklání věže stále pokračuje, a odhadnout, jak se bude situace vyvíjet v budoucnu. Tak například víme, že v dlouhém období mezi lety 1550 a 1817 se vychýlení od svislice zvětšilo o pouhých 5 centimetrů. Konzervační práce v roce 1838, spočívající mj. v úpravě terénu v okolí zvonice a odčerpání vody, byly neúspěšné a naopak naklání věže urychlily: slavná věž poté „padala“ tempem přibližně 1 mm za rok. Čas pro zásadní akci přišel teprve na konci století dvacátého:

v roce 1988 byla zvonice uzavřena pro veřejnost a tým expertů podrobně zkoumal rizika a možnosti, jak zastavit další naklání. Po důkladných sanacích, které přišly v přepočtu na částku 4,8 milionu eur, byla věž pro běžné návštěvníky opět zpřístupněna v prosinci 2001.

Před poslední rekonstrukcí vystoupilo na věž ročně kolem 700 000 návštěvníků. Mnozí z nich přitom zažívali smíšené pocity – ochozy s charakteristickými arkádami nebyly opatřeny žádným zábradlím, které by bránilo případnému pádu dolů. Návštěva věže tak vyžadovala jistou nohu a absenci závratě. Davy turistů na věži jsou však minulostí – jednak díky regulaci návštěvnosti a také vzhledem k velmi vysokému vstupnému (15 eur).

Zřetelný náklon věže stále podněcuje fantazii tisíců obdivovatelů (kdo by nechtěl být vyfotografován ze správného úhlu tak, že rukou zdánlivě „přidrží“ věž před pádem), ale v minulosti bylo její vychýlení od svislice použito i k vědeckým účelům: právě zde prováděl Galileo Galilei své experimenty týkající se působení gravitační síly.